

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum V. De Negotiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

MEMBRUM V.

De Negotiatione.

Qu. 1. *Quid de hac Negotiatione potissimum sciendum sit Pastori?* R. præcipue tria. 1. Quid sit. 2. An, & quo modo prohibita. 3. Cur prohibita Pastoribus.

Qu. 2. *Quid sit Negotiatio?* R. cum Laymanno l. 3. tr. 4. c. 17. n. 37. & aliis, esse actionem, per quam merces eo animo emitur, ut carius postea distrahatur, lucri capiendi causâ. Duplex autem est hæc negotiatio, ut n. 39. & 40. idem Author docet. Primò, *proprie dicta*, per quam res integra & immutata lucri causâ venditur, uti plerumque Mercatores faciunt. Secundò, *improprie dicta*, per quam res empta, postea mutata & meliorata venditur, ut si ex hordeo cerevisia facta, porci aut boves ab Emptore saginati, aut equi parvi educati, lucri causâ vendantur.

Qu. 3. *An utraque hæc negotiatio prohibita sit Pastoribus?* R. etsi negotiatio per se non sit illicita; tum quia pretium pro mercibus expendi solitum laticudinem habet, ut ad eò pro infimo emi, & pro medio aut summo vendi queat; tum quia mercium pretia pro temporum & locorum varietate mutantur; quia tamen per accidens gravia secum incommoda trahit, idèò meritò in Jure Canonico passim Clericis & Religiosis interdicitur, nisi ratio necessitatis, si scilicet aliter se sustentare non possint, eos excuset; quo in casu, ait Glossa, posse Monachos (ex consequenti & Pastores) si propria prædia non sufficiant, conducere aliena, & inde perceptos fructus vel absumere, vel vendere, & tunc etiam à tributo seculari Principi tribui solito liberi esse debent, uti Gloss. in c. Negotiatorem dist. 88. habet.

Qu. 4. *Cur tanrope prohibita sit Pastoribus Negotiatio?* R. ob sequentes causas. Primò, quia negotiationis & omnium secularium negotiorum fuga plurimum conducit ad honestatem tum parandam, tum conservandam, uti Concilium Tridentinum Sess. 22. de ref. c. 1. dicit; ubi addit: *Imprimis autem omnis negotiatio seu mercatura, quæ est de rebus secularibus vilis & carius distrahendis, Clericis interdicitur; Negotiatores enim illi abominabiles existimantur, qui iustitiam DEI minimè considerantes per immoderatum pecunia abusu*
pollunt

polluunt merces suas, plus periuriis onerando, quam prius. Tales eiecit Dominus de templo, dicens Jo. 2. Nolite domum Patris mei facere domum negotiationis. Secundò, quia vocat & impedit ab officij pastoralis functionibus: uti Gelafius Papa indicavit, jubens tales à Clericalibus Officijs abstinere, utpote qui memores non sint illius, quod S. David Psal. 70. Quoniam non cognovi litteraturam (vel, ut alij interpretantur negotiationem) introibo in potentias Domini: neque illud quod S. Paulus 2. Tim. 2. dixit: Nemo militans DEO multiplicat se negotiis secularibus. Nec denique, quod Christus Matth. 21. dixit: Domum DEI domum Orationis esse debere, & dici, ne per officia negotiationis potius sit spelunca Latronum. Hinc ut S. Augustinus ingeniosè advertit, rectè negotium dictum est, quia negat orium, quod malum est; neque quæ veram quietem, quæ DEUS est. Terriò, quia quatenus mendacijs & fraudibus occasionem subministrat, in peccati riculum inducit: nam, ut rectè dixit S. Leo 1. 3. off. c. 3. Difficile est, inter ementis & vendentis consortium non committere peccatum: cuius veritatis clariorem rationem reddens S. Chrysostomus super Matth. hom. 38. sic ait: Quomodo enim, qui ambulat inter duos inimicos, volens ambobus placere, sine alloquio mali esse non potest, sed necesse est, ut aliquatur malè de illo, & illi malè de isto; sic Mercator sine periculo & peccato esse non potest.

Dubia moralia.

Qu. 1. An possit Pastor emptæ pecora, & in propriis parvis nutrita vendere; vel ex propriis fructibus confectam cerevisiam aut mustum divendere? R. affirmativè cum Laym. Barbosa & pluribus aliis; quia hæc negotiatio passim videntibus tolerantibus Episcopis à Pastoribus exercetur.

Qu. 2. An etiam minutim vendere vinum ex propriis collectum licitè queat? R. cum Barbosa de off. Paroch. c. n. 47. posse eum id facere, modò cum advertentijs per Episcopum præscriptis, prout Aversano Episcopo Sacra Congregatio Anno 1593. 5. Maij rescripsit.

Qu. 3. An si aliquas res in proprium usum emit absque intentione revendendi, easque ob diminutionem familie, vel rationem superfluas, vel commodas non esse cognoscant,

possit iterum vendere? R. affirmative cum S. Thoma 2. 2. qu. 77. a. 4. quia hoc potius spectat ad œconomicam gubernationem, quæ etiam personis Ecclesiasticis commendatur ab Apostolo 1. Tim. 3. & 5.

Qu. 4. An saltem per alium possit licitè exercere negotiationem propriè dictam v. g. tradendo Laico pecunias, vel societatem cum illo ineundo, ut is solus negotietur, & partem lucri ipse quoque percipiat? R. etsi non desint plures Auctores negantes, licitè id fieri posse: rectè tamen Barbosa l. c. n. 43. cum plurimis à se citatis distinguit, aitque contrariam sententiam veram quidem esse, si Pastor id præcisè ob quæstum faceret; secus autem, si per modum liciti artificij exerceretur negotiatio, & nullum avaritiæ aut ambitionis periculum notaretur.

M E M B R U M VI.

De Censibus, Hereditatibus, & Donationibus.

Dubia moralia.

Qu. 1. An licitum sit Pastori pecunias superfluas ad census elocare, & consuetum ex ijs lucrum percipere? R. cum contractus talis per se licitus & honestus sit, & aliunde non habeatur manifesta prohibitio; imò usus sat frequens ab Episcopis toleratus id confirmet, non apparet, cur Pastor illicitè id facere dicatur; secus foret, si solius avaritiæ causâ id faceret, & interea consueta charitatis & misericordiæ opera erga pauperes exercere omitteret.

Qu. 2. An licitè possit pradia & alia bona per hereditatem obvenientia possidere, eaque iterum aliis elocare? R. affirmative cum Laym. cum ut sic non dicatur propriè negotiationem exercere, nec contra honestatem sit, bona à Majoribus obtenta conservare vel augere, ut ad bonos & licitos usus ipsi deserviant.

Qu. 3. An donationes licitè à suis Parochianis accipiat Pastor? R. etsi permitti possit, ut exigua munera, quæ interdum ex consuetudine certis temporibus ad contestandum affectum & amorem erga Pastorem à Parochianis offerri solent, acceptentur; extra tamen hunc casum semper suadendum est, ut Pastor sententiæ ab Ecclesiastico c. 20. prolatae memor sit, quæ dicit: *Xenia & dona excitant oculos iudicum,*
& quasi